

Ur pafha wifuschehligia angsta Seisara weblefhanu.

29. qada-

1884.

qahjums.

Maltsa ar pefuhitschani par pasti:
 Ac Peelikumu: par gadu 2 r. 35 L.
 bes Peelikuma: par gadu 1 " 60 "
 Ac Peelikumu: par $\frac{1}{2}$ gadu 1 " 25 "
 bes Peelikuma: par $\frac{1}{2}$ gadu — " 85 "

Maltsa	bes	peefuhtschana	par	Riga:
Ar	Peelikumu:	par	gadu	1 r. 75 L.
bes	Peelikuma:	par	gadu	1 "
Ar	Peelikumu:	par	$\frac{1}{2}$ gadu	— " 90 "
bes	Peelikuma:	par	$\frac{1}{2}$ gadu	— " 55 "

Habditais. Jaunalaabs sinas. Telegrafs sinas. — **Celkchsemek sinas:** Muksa augsta kundje un leisareene. No Chrgleem. Chrgemes drausse. No Ises. No Kitureem. Is Rabis. Maslawo. — **Ahrjemes sinas:** Politika pahislaas. Italijs. Anglija. Afrika. Egipte. — Websturigs apslats par bicsu-lovshau. — **Pee ikuumā:** Wezais konterbandneels. — Graudi un seedi.

Jannakahs finas.

Riga. Geelschleetu ministris 6. majā dabujis telegrammas ar wišpadewigeem laimes wehle-juemeem Keisara Majestetehm un Leelknasam Dronamantneekam zitu starpā ari no schah-dahm eestahdehm: is Jelgawas (2 telegrammas), is Rīgas: no Rēewu beedribahm, no Luteristlās garibjueežibas un svehtdeenaš ūkolu ūkolenem, no Latweeschu beedribahm, Rigaunu beedribas „Jmanta“, un Strehlneelu bee-dribas, labprahligeem ugunsdsehjeem, Wahzu dseedaschanas beedribahm, Jacht un Aireneku klubeent, is Walmeeras: no Walmeeras pil-sehtas eedsihwotajeem, Almatneelu beedribas, Dseedaschanas beedribas un Mufes. — Keisara Majestete pawehleja: „Pateesi Mehls wiſeem pateizamees.“

Dgre. Scho svehtdeini, 20. majā, Rīg.
Latw. beedriba schini gada pirmo reisu iſ-
brauks salumīs uſ Dgrees jauko parku.

Bauska. kā „L. A.“ fino, no-eet preeksch
kahdahm deenahm pee Latweeschu mahzitaja
kahds zelotajs, Wahzeetis, un luhds drusku
zela naudas. Mahzitajs atteiza, kā nedoschot
naudu, bet gan loni, ja patihlot eet strahdat.
Zelotajs tam pallaufa un tiluschi strahda
kahdu nedelu mahzitaja dahrſā. Ziti laudis
un mahzitajs jaw zereja, kā no nabaga if-
nahks labs strahdneeks. Bet wimū zeribas
bij wehjā. Kähda wakara, kad ziti strahd-
neeli no darba dewahs us ehrbehrgi pee
meera, kur ari zelotajs guleja, tee atrada
wifas durwis uslaustas un labakahs leetas
nosagtas. Kutscherim bij paanents pullstenis,
kahdam kalmam 27 rubt. u. t. t. Bet mudi-
gais strahdneeks ari bij aisslaidees lapās.

No kuldigas. Preelch pahri nedekam bija
ari muhsu meerigo pilsehtu apmeklejuschi
sche reti redsami putni, proti labatas-sagli,
kahdi trihs gabali. Bet deemschehl teem
sche nezik ilgi nebiya wehlets sawu mahfslu
turpinat, jo ismantigai polizejai isdewahs
diwus no teem tuhlin pirmā mehginafschanas
deena faktet un droschā krahtinā eelst. No
wirfus tee isslatijahs iten gludenahm spal-
wahm, lä jaw tas pee tahdeem putneem

mehds buht, un saka, ka tee esot is Riga schurp atlaiduschees. Ismellejot pee weena no teem atrada jaw septinus makus ar naudu — brangs eefahlums! — kurus ari schejeenes eemihtneeki drihs ween usrahdija par faveem. Treschais lihds schim wehl naw dabuts roka, laikam tas no fawu beedru nelaimiga liskena fabaidijees, buhs aisslaidees us zitu puhi. (L.)

Lodžā jūlijā mehnescha eesahkumā eesweh-tībs otru luteranu bāsnīzū, kas maksā līdz 200,000 rbt. Jaunā bāsnīza buhweta pilnīgi Gotu stilā, ar 4 maseem un 1 leelu torni. Pehdejais 250 pehdu augsts. Bāsnīzā 1800 sehdelki un telpas 4000 personām, tā ka wina nu weena no leelakajahm protestantu bāsnīzahm Kreevijā.

Grodnas gubernia, no dſelszeka brauzeena
lokomotives dsirkſtelehm 10. majā aīsdegahs
Bludnas fahdscha. No 150 mahjahm tikai
12 palika pahri. Sawstarpigā gubernias uguns-
heedrisba faidē 22,000 rubl.

Taurijas gubernā, kur pēhņajā gadā tik
dauds puhlejahs išnībzinat ūsemus, Dneprow-
skas aprinki tee atkal fahļuſchi rābditees jo
leelā mehřā.

Mohilew-Podolska. Deenu no deenas, ja "Nowosiu" raksta, fosforit-alkiniu fawahlischana Podolijas un Befarabijas gubernā paleek jo eewe hrojamaka. Mohilewas gubernā wehl schini gada kahds semkopsis grib eetaisit fabriku, kur pagata wot superfosfatus. Dnepras fosforit-alkini ir tee wißlabakee paßauk (ar 30—40% fosforfkahbes). Wini ir pehza formas lodehm libdsigi, swer starp 3—10 mahrzinahm un isskatabs pehz tumicha tshuguna, zaute ko 1863. gada weetiga polizija tos tureja par kartetschahm, ko Polu dum-pineeli pagata wojschi. Podolijas gubernā tee atrodami 2100 kwadratwerstes leela apgabalā un Befarabijā 255 kwadratwerstes leela apgabalā, kas patifam istaifa 687,500,000 kwadrat aüs. Ja nu us latru kwadratai rehksina 3 pudus, tad sche bagatiba no 1,762,500,000 pudeem fosforita. No pagahjuschā gada fahlot, sche eerihkota kahrtiga fosforitu fawahlischana. Graß Duain-Won-sowitschs ir nomajis Befarabijas un Dnepras

Kraſtu fosforita lehgerus. Winsch ſuhta ſcho prezij waj nu no Nachnu ſtanzijas pa dſelſſezelu uſ Odeſu waj ari pa Dnepru lihds Warnizas ſtanzijai pee Benderas. No Odeſas fosforiti eet ar kugeem uſ Londonu, kur teet iſtrahdati ſuperfosfatds. Ari Leela dala fosforitu teet aiffuhita uſ Bohemijas fabrikahm. Deht Kreewu ſtrahdneeku eemahzischanas fosforitu ſawahlſchanā ahrſemju laſmu-razjeji ir peenemti, tas tad nu ſcho darbu wada. Leelakee fosforitu iſſuhitaj uſ ahrſemehm ir minetais grafs Bonsowitschs, Blakſanda firmas weetneeks Kijewa, Ziprianis un Odeſas tigotaji Davidows un Meijerſohns. Bet pehz Kijewas ſemkopibas beedribas ſinahm ari Schihdi nopyuhlejabs ar ſcho darbu, uſ ko tee nomajuschi ſemneeku laukus, waj nu maſſadami par alminu laſiſchanas teeſbu 50 lihds 150 rublus par gadu jeb ari 3—10 kap. par katu pudu fosforitu. Semneeleem par laſiſumu wiui maſſa pa 3 kap. no puda. Nepaſihdami fosforitu wehrtibas, ſemneeki toſ uſſkata par nederigeem un peeteek tilai ar maſo pelnu par wiui ſamekleschanu. Ra daudſina, no naheſchä gada fosforitu iſweſchana laikam tilſchot aileegta. (Ar.)

Archangelskā gubernā pavašara pluhdi
padarījuschi dauds posta, tā ka laudis ūnīteem
palikuschi bes pajumites. Posta briežmigs,
palihdsības wajadīgs.

Telegrafo finas.

Fihlipsruhē, 15. majā. Kreewijsas Keisa-
reene aīswakar bija speschā foarejā (wakara
maltitē) ar dīlhawhm bildehn. Dranscherija
un parks (dahrfs) bija burtwigi apgaismoti.
Klaht bija lihbī 60 waldneeku familiju lo-
zeltti. Wakar notika Anhaltes kronprinfscha
Leopolda falaulaschana ar Hēju prinzeſi Eli-
sabeti. Augsto laulibas leezineeku speschā
gahjeenā Dahnu kronaprinzis weda Kreewijsas
Keisareeni, Wahzu kronaprinzis Dahnu kēh-
nineni.

Kahira, 15. majā. Dongolas gubernatoris siņo, ka nemeerneeli tikuſchi pilnigi ūkauti un tad padewuſchees, apſolidami augstakas nodoschanas mafat, nela lihds ſchim.

Gefidhjemes finas.

Muhju augstā kundse un Keisareene no 8.
maja atronahs zetā us ahrseimēhm. Keisariskā
Majestete 9. maja pulksten $7\frac{1}{2}$ rihtā no-
nahza Karakautschōs, apsweizinata dselsszela
stanzijā no Kreewijas suhtna knasa Orlowa
un augstakeem Pruhſijas waldbas wihereem.
Komerziju-rāts Morizs Simons pafneedha
Keisareenei lepnu roschu-buketi. Vēbz tam
Keisareene brauža tablaki. — Nahlofchās
deenas wakarā pulksten 8. augstā Brauzeja
nonahza Berlinē, kur Keisars Wilhelms Winu
fagaidija bahnusi. Par ſcho ſatikſchanos
„Rig. Btga“ dabujufe iſ Berlīnes ſchahdu
telegrammu: Kreewu Keisareenes atbrauk-
ſchana, kas notika zetorideenu, pulksten $8\frac{1}{2}$
wakarā warenā, paſchā pilſehtas widū atro-
noſchā zentralbahnuſi, bija pawadita no pahr-
ſteidsſchamakahm demonstrazijahm. Lai gan
Keisareene brauz inkognito (kā fweſchneeze),
tad tomehr Keisars Wilhelms bija atmahziš
ar ſpoſchu ſwihtu un, neskatoeſ ū ſawn
wezumu, wahjumu un aukto gaisu, gaidija
wehjainā perona ū dselsszela brauzeena pee-
nahkſchanu. Keisars ar ne-apſegtu galwu
eegahja Keisareenes wagonā, kura, abas rokas
fneegdama, Keifaram ahtri ſteidsahs pretin.
Keisars nobutſchoja Keisareenes abas rokas
un tad waigus, un pee tam, preekſch wiſu
azim, firſnigi noſkuhpſtija leelknasenes Kseniju
un Olgu. Milſu bahnusi ihpaſchi ſchinē brihdī
bij leela kauschu druhſma zaut pilſehtas
dselsszela brauzeenu ſatikſmu, tā ka tuhftoschi
redſeja firſnigo ſkatu, un druhſi pee Keiſa-
reenes brauzeena iſzehlahs leela ſimpatiſka
kauschu demonstrazija. Keisars un Keisareene
tapa ſkafahm gawilehm apſweizinats. Wini
apſehdahs apgaismotā wagonā, draudſigi ſa-
runadamees; ſarunajotees, kas kahdu zetur-
dalas ſtundas wilkahs, Keisars mihiſinadamees
nehma masahs leelknasenes ſtarp zekeem.
Jaukā bilde bij wiſur redſama un rahdijs
pee publikas daudſkahrtigas ſkatas gawiles.
— Keisareenes proſambraukſchanu, us Num-
venheimi, leelais publikas pulks pawadija
ſimpatiſkeem atwadibas fanzeeneem. Dſili
aiflūſtinata Keisareene iſſkatijahs ſeedoſcha
un daudſkahrtigi pateizahs iſ wagonā; leel-
knasenes publikai meta rokas butſchinas.
Wijs ſchis Keisareenes apſweizinajums azu-
mirklī bija pahrwehrtees par leeliku godjuh-
tibas parahdiſchanu. — Schodeen wiſas awi-
ſes nef garu garus aprakſtus par Keisareenes
zaurbraukſchanu; wiſas ihpaſchi peeminets,
kahdu brangu eefpaidu Keiſariskā Majestete
ſche atſtahuſe.

Ko Ehrgleem. „Balss“ dabujuse schahdu
sinojumu. Daschs labs semuris, kas bij
pastesidsees ar ausu sehscham, welk tagad
behdbigu meldiju, jo leelais leetus ir fasitis
semi zeetu un semas weetas appludinajis. —
Aprila sahnuma lahdas 5 dsimtas no Ehrghu
draudjes aifgahja dsuhwot uj Kreeewiju, uj
Witebsku, labaku dsuhwi un labaku laimi
melledami. Daichi no scheem aifgahjeem,
bet lahdas eepreelschees isluhkochanas un
issinachanas, til tukschas, allas zeribas pa-
laissamees, atstabja sawu tehwiju, nezerami
laimi un labklahschanos sweschumma zeredami,
bet sweschumma aifgahjuschi drifti pahrleegi-
nafuschees, ka wifas zeribas ir tihrs „aprilis“
un tadeht ari 2 dsimtas ir atnahkuschas at-
palak aprila treschä nedela. — Saimneeki
Ehrghds ir wehl wifsi nomineeki, kurel pa lee-

Iakai dalai dñihwo pehdigo nomas kontraktas
gadu, maksadami 10 un wairak rubli par-
dalderi un dodami vlas un zahlus. Nomineki
zerè fagaudit reif labakus gadus, lai gan-
lihds schim, pehdejä laikä, flikti now bijuschi,
kad warefchot naudas wairak eenemt ne lä-
isdot. Dseesminu, tä newar sche palist lä-
bijis, bseedot, man nahf prahä 2 Ghrglu-
krogi, kas palikušchi bes krogseneekeem un 1
mahja, kas palikuš bes faimneela, — laikam
ari gaida labakus laikus.

Laudis weselis sīnā, paldees Deewam, atrodahs labā stahwokli. Neds tikai schad un tad kahdu peekusfchu zelineeku wehsā kapā guldinam. — Ja kahdam fweeschneelam gaditos apmeklet Chrglu draudses kapfehtu, tad tas teescham brihnitos par to domatu, ka Chrglu draudse nepaſſiſt nemas kahribas: Koka fehta ir sapuwuñ un faktitū, kapi ne-aplopti un rakti schur un tur, schā un tā, it ka pasaulē nebuhtu wairak ruhmes. Bet kad ſin Chrglu draudses apstallus, tad leeta pa dafai attaisnojahs. Konwents eſot ſahzis gahdat gan pee laika par jaunu ſemes gabalu preeksch kapfehtas, bet newarejīs ne pawifam ſalibgt ar Chrglu dſimifungu, kurſch prafot aplam augstu malku par puhraveetu, kadeht leeta eſot nodota peenahzigā weetā preeksch iſſchkarſchanas un lihds tam laikam aifgahjuſchee eſot aprokami tagadejā kapfehtā, kur katris redſot un warot.

Chrgku draudsesfola, tagadejā skolotaja
Rasina lga wadischana, kā redsamš, fahk
usplaukt. Ari no ahrdraudsehm daschi sko-
neeki fahk to apmeklet. Vai buhtu latrā finā
wajadsigi un peenahkoschi mahzischanas spehki,
tad ir ari gahdats vahr ihstenu Kreewu wa-
lodes skolotaju. Nu, kā zerauns, Chrgku
braudses behrneem nebuhs waires ja-apmekle
ahrdraschku draudsesfolas, jo nu pašchais ir
jaws mahzibū awots, no fuža warehs wa-
jadfigas finibas smeltees. — Attihstibas finā
runajot, jafaka, ka Chrgleneeschī, lai gan
lehnām, tomehr apdomigi spēc solus us preek-
schu. Tomehr tautiskas attihstibas laukā schai
waj tai finā ir gluschi mas kas darits. —
Raksts un runās kristamee wahredi, kā ari
unwahredi ar latviskām galotnehm ir loti
reti vīzīrdami. Schi leeta manami labojahs
wifur, kur skolotaji un ziti ispilba peenahzigi
fawu amatu. — Chrgķos atrodahs wehl dandi
jaunekļu un jaunawu, kas nemas neprot laūt
un rakstīt.

Rudju lauki schat apgabala, isnemot pleenaimi un mahlainu semi, wisur rahda jautki smaidoschu un zerigu waigu.

Sirgi ichini pawaşarı ir şe siyri dahrgi.
30 un 40 rublu mafşà tâ faultee „ahdini“,
las til ko war uş lähjähm nostahvet.

"Deramas deenas" Ehrglenteescheem ix ka-
tru gadu preeljch gawenu laika, wairak deenas
Ehrglu basnizas frogds. Kalpotajt algas
ari sche zehluschahs. Puisis dabu pa 55 libds
65 rubleem, drehbes nestaitot. Aprila meh-
nessi sche puischi prezejahs, laulajahs beeschi.
Tas noteek tadeht, ta fatimneels, puist dere-
dams, ari peeder, ta tam japezejahs, jo
winam, fatimneelam, ari meitas ejot wajadfigs
no "Jurgeem", wai attkal puisis pats to grib.
Saprotams, ta doscham labam ix bands puh-
les, mellefchanas, kamehr dabu few otru puji.
Tomehr ne il satram tas isidodahs. Ta kahds
pahris peedshivoja, ta lo uelausaja, — ne-
laulaja pareiftzibas preesteris tadeht, ta
bruhlgans astahjis aaraki pareiftzibu im

peenehmis Luttera tizibu. Bruhte bij parej, tiziga.

Ehrgeimes draudse. No tureenas mums
peenahjis schahds ralsts. Muhsu brandie
tagad nahwe ar sawu iskapti staiga un no-
plauj dauds zilweku, wißwairak behrnis,
Daschi wezaki 2 behrninus reisâ kapâ guldina
un daschi ir jaw pehdigo aishweduschi us kap-
fehtu. Swehtdeenâs teek lihds 10 lihki glabati.
Ilgi muhsu draudse naw redseti tik daudi
lihku weenâ deenâ paglabajam. Wehl ja-
peemin, ka weens behrninsch zaur mahtes
ne-apdomibu breefmigu nahwi zeetis: mahte
ahrâ eedama, behrnu weenu atstahjusi istabâ;
kad eelschâ gahjusi, tad redsejusi, ka behrens
veegahjis pee uguns un few drehbes aijde-
dsinajis, uguns jaw bijusi tik taht strahdajus,
ka behrens tai kritis par upuri.

Muhsu wezais draudses skolotajis J. Schmidt kungs, kusch wairak ka 46 gadus mums bijis par skolotaju, tagad wezumā deht it no amata astahjees, un aifgahjis us B. muischu pee dehla, tur winisch grib atpuhstes no greuhheetem darbeem, un meerā ūarū dñshes wakaru sagaibit. Nefinam ūahda eemejla deht Schmidt tehws nebijs ūarū ūchirkichnahs deenu ūinamu darijīs, jo tad rastos dauds draudses behru, kas eetu pawadit, un pateiktos par to mihlestibū, ko winisch mums parahdijīs. Nu winisch wairs muhsu ūidi ūaw, un muhs wairs nemahzīhs, bet zaur tahn labahm mahzibahm, ko muhsu draudse ir isplahtijs, ūina garš dñshwos wehl ilgi muhsu ūarpā un ūaliks ne-aismirstams, it tad, kad ūaw ūapā dñsehs. Jo winisch bija tas pirmais, kas mums mahzija rakstischau, rehlinaschau un dseedaschau us balsim. Kad Schmidt kungs pee mums atnaha par ūolotaju, tad muhsu draudse nebijs ne weenab ūolas, bet tagad ir 9 un ūisā ir ūina ūoleeeli par ūolotojeem. Teeschau mehs waran preezates par Schmidt ūunga puhlineem, jo preekisch 46 gadeem bija muhsu draudse ka ne-apkoits lauks, kur wižadas nesahles auga, bet winisch ūcho lauku ūahka ūplehs un ūopt, ūabu ūehlu eeksch ta ūehdamas, un ta ūehlla ir dihgusi un ūabus auglus ūesu. Deewam par godu Schmidt ūungam par preekis un ūhrgemes draudsei par ūabu un ūwehstibū. Par to mehs Schmidt tehwan ūjam ūin ūahsim pateizigi, ūehledami ūinam ūebl ilai dñshwot.

Wozā R. meschā īchini pawaſari tla ja-
kerta weena gow̄s, las wairak gadus jaw
tikuji meschā redseta. Sabrihnahs la gow̄e
warejuji seemas aufstumu iſgeest, un ta jwehri
to naw aiftikuschi. — Nakti no 23. uj 24.
aprilis labdam Omulu walts fai'meekam
ubins no ſpehris kuhiti weenu gow̄i, bet kuhits
palikus wefala. — Leahds R. muifchaš grau-
dineels eedewis pasihftiamam Tschiganam
naudu, lai no pirk tirgu preelich wina ſirgu.
Tschigans apjolijs pehz 4 deenahm graud-
neekam no pirklo ſirgu atdot. Bet graudineels
naw redsejis ne Tschigana, ne ſirga, ne naudas.
Schis gadijums attal parahda, ka Tschiganeem
nekad nebuhs uſſizetees, jo wihi til no wil-
tibas un krahpſchanas ween pahrtet, jo tað
it wihi darbs un pelng. S. A.

No Jäses (Jauujelgawas aprinksi). Pehe-
naja rudenī schejeenos laudis peepeschi sahla
daudsinat, ta se mahni talys, sahds joms
Leitis, attradis mineto mahju wezās Nehis
weetā pulku naudas. Gesahkoi til reti sahds
tizeja lauschi valodahm, het lad wehlaf
wairat zilweku hiiu redseinsicht nee Neischa

daschus loti wezus apruhsejuschus fudraba gabalus, kurus schis pahrdewis Schihdeem par 125 kap. gabala (divus gabalus winsch pahrdewis Nigā par trim rubuteen). tad wairs newareja schaubitees, ka Leitis teescham bija atradis naudu. Pahe winas bandsumu nu iszehlahs wišwadas dihwainas daskas. Daschus pat stahstija redsejis, ka bijusi puhra berama lahde, pilna fudraba un selta gabalu u. t. t. Us peeprafischam, tur naudu nehmis, Leitis utbildeja, ka bijusi tehwan eelrakta. Bet manidams, ka tam tomehr neliks meera, tas astahjahs no sainneeka un aifgahja us Witebolas gubermu, tur noplakhs semes gabalu, ka dīrdams, 300 desetinas.

Zeen. lasitaji nu wörbuht domabs, ka ar laimigā atradeja aiseescham wiss atkal aplusa un valika pa wezam. Bet kas to dos! Leischa atradums aifgrahba gluschi daschas sakarschachas galwinas. Landim smaidija jauns pelnas avots, tur us weena rahweena warot tilt miljonars, un wiſur dsirdeja runajam til no naudas mellechanas un ralchanas. Laimes niesletaju netruhka un tagad jaw war dauds weetās redset iſlaustus almenius, nozirstus kokus un dīkas, jo dīkas bedres, tapat, ka tas agrak bija Australija un Kalifornija, kad usgahja seltu. Ziteem ir laimejees atract „naudas podus“, newar wehl sinat. Es no sawas puſes nowehlu „naudas razejeem“ wisu felmi! Melas nekaſch. Nam darba nawa un laits garſch, nu, lai rok, ko nagi nef! Bet daschus labs daritu dauds prahigati, kerdamees pee arka un ezechahm un peluidams seewai un behrneem pahrtku, ne ka nobodamees naudas ralchanas murgeem! (B.)

No Altureem (Kursemē). Muhsu muſchā 20. aprilī sch. g. notika kahds behdigs atgadijums, kiesch aplahetejos laudis loti iſtraneja. Schini minetā muſchā jaw ilgus gadus dīhwoja ſregu-gans ar ſawu ſeevu itin laimigā un ſatizigi kopā. Deewis bija wineem aki weemi behriniku pefchikris, kuru tee loti miheleja un no ta paſcha wezuma deenās kahdu atspaidu ſagaidit domaja. Bet zilweks doma un Deewis dara. Usgahjuschu rudenii atnehma Deewis wineem winu mihiſtili. Tas ſaprotaimis darija wezaleem dauds behdas un ſlunjas; it ihpaſchi mohte pebz ſawas mitinas weenumehr gauschi rauðajufe un runajuse. No leelahn behdahm un rauðachanas ſajula wiſpehdigi winas prahks, ta ka minetā deenā ap puſdeenas laiku atradā winu us behrinina wirſu — pahruſchos. (L.)

If Maſlawas (Kursemē). Pee ſchi pagasta ſlaitahs kahdi 24 ſaimmeeli, kas gandrihs wiſi ir grunteekti, ifnemot tilai kahbus pahri, kas wehl ir nommeeli. Pirlschana notika us diwi lahgahm; pirmājee, kahdi 9; jaw preefch 16 gadeem eepirkā ſawas mahjas par jo mehrenahm ženahm un dīhwo viſlihdi turigi. Behdigee tilai preefch kahdi 4 gadeem paſka par grunteekleem un ka protams, tad ari dabuja angstakas ženās par ſawahm mahjahn makſat, kadeh ari dascham nahkahs jo gruhti ſawas ſamalkachanas nolihdinat. Behri wafar ſchejeenes aplahetejee (ap Durbes esaru dīhwodam) leelgrunteekti ar maſgrunteekti ſabeedrojuſches, lila ifpuzeht upi „Durbē“, kas ſtarb Maſlawu un Aſtaru no Durbes esara iſtei, zaur ko mehginaja esaru vamasinat. Upe bija loti ſella palitufe, ta ka newareja wairs pahra-

kais uhdens notejet, un zaur to esars bija loti pahrpluhdis, kas neween plawas appludinaja, bet ari dascham pee lauleem eewehrojam ſlahdi darija. Bet tagad zaur upes iſrakſcham esars ir ſeeliſki nokritis, ta ka wiſas plawas ir itin ſauſas. Daschus dīrdi runajam, ka nebuhſhot wairs til leela ſahle, ka ziteem gadeem, kad lankas bijuſchā ſawasari pahrpluhduſchā. No ko tad preefchlaika war ſinat, kad plauſim, tad redſeum.

Muins ir pascheem ſawos, deegam brangs, newiſai leels ſkolas namis, tur preefch ſchi masa pagastina mas behrneem pilniga ruhme buhku, bet mehs peenemam taſs moſas ruhnes wehl muhsu kaiminus Alſterneekus, zaur ko tad abeem kopā ir jo ſchaura ruhme. Preefch kahdeem 3—4 gadeem jaw dīrdeja runajam, ka Alſterneeli buhweſhot pee muhs ſkolas namu klah, bet deemschehl wehl lihds ſhodeen nereds ne to maſalo ſihmiti, kas leezinatu, ka preebuhwe drihs eefahlſees.

Kamehr zitur teatra iſrahdiſumi, weesibaſ walari un dſeedaſchanas beedribas ſtahw pilnids ſeedoſ, jeb wehl taſahs uſſeedet, tamehr mehs ſchā ſinā wehl ſnaufcham ſaldo meegu un ne domat nedomajam, kahdu ſoli us preefch ſpert, jo ari pee mums truhſt taſs paſchā ſelta weenprahibas, bes ſueas dauds labi pañahkumi iſnihſt. Zitur pulzejahs ſpee ſlaiftahm dſeedmu-ſlanahm tautas jaunatne, bet mehs pulzejamees un ſtaigajam pa „krogeom“ un „hoteleem“, bſeedadami daschā ſepecklahigas ſinges, kad galwinas no hairiſcha un oſchiftſchenaja ſilditas metahs. Tadehlt buhku gan laiks, ka muhsu ſen eſhnaudusees dſeedaſchanas beedribas atkal moſtos, attihſtida ma ſawu dailo larogu iſ nöpütejuſcha aita. — Gan ari netruhſt pee mums taħdu, kas ſauzahs par ſahrtibas iſtirekaſeem un lam taſnibas ſinā ari pee nahtos par to gaħdat, bet ka iſ ſeediħwojumeem to redsam, tad paſchu ſlaħluhſchana daschreis noteet wiſleelakas nelaħrtibas; bet tizeſim un zereſim, ka ari pee mums reiſ auſihs labakas deenās riħis. (L.)

Maſlawas Pehtera-Pahwila baſnizas mahzitais, P. Everth lungs atradis mums iſ Maſlawas peesuhitā korrefondenzija (99. num.) daschā ſepareiſibas. Maſlawas deewkalpoſchana Latweeschu walbā noteekot kahfigi il mehneſchus, ſahlot no janwarā mehneſcha 1869. g., ifnemot tilai ſiniju, julij un auguſti, kur ſaldali, preefch kureem ſchi deewkalpoſchana ihpaſchi eeveſta, atronahs lehgeri, ahpupus Maſlawas. Schi deewkalpoſchana noteekot il katra mehneſcha trefchā ſwehtdeenā pliſt. 8 riħta, — bes nekabdas attihſibas. Ta kas gabjis lihds ſchim, weſelus 13 gadus. Te, ſcha gada janwarā, kahds draudſes lozelli, Latveetis Matihs Wihbirkis, no-nahzis pee ſcha (maſhitaja) un iſteižiſ web-lejumos, ka Latweeschu deewkalpoſchana no-tiki 2 reiſ mehneſi un zitā deenāſlakā, ne ka lihds ſchim. Kad wehlaki ari ziti draudſes lozelli iſteižiſchi kahbus paſchus wehlejumus, tad Everth lungs un mahzitais A. Krauſe lungs (agrat Valgale) apfolijschees, tūpmaki diwreis mehneſi pullſten 3 pebz puſdeenas noturet Latweeschu deewkalpoſchana, pamihſchus ſawu reiſi laikas. Latweeschu draudſes lozelli apfolijschi par to, ifdarit ſawu ſtarpa koletti, ehrgeleelam, ſchleſteram un baſnizas apdeinenetajam par labu. Un ari teescham 1. aprilī sch. g. wini nodewuſchi Everth īgam

74 rbl. preefch ſcha mehrka. Bes tam mahzitais ſtraue ſungs dabujis 60 rubli no int. drāubſchu valihdibas lahdes. Ta ſahkuſehs jauna ſahrtiba 1. aprilī. Piermo Latweeschu deewkalpoſchana, puhpolu ſwehtdeena, ifdarija Everth ūgs; otro — 1. leeldeena, mahzitais ſtraue. Spredika beigas ſtraue ſungs iſſludinajis nepareiſi, ka nabloſchā Latv. deewkalpoſchana buhſhot 22. aprilī, Everth ſungs, luxam teita nabloſchā deewkalpoſchana, ſinadams, ka wina reife 29. aprilī, nebijs, ka protams, atnahjis us deewkalpoſchani 22. aprilī, — zaur ko draudſei weltigas nepatiſchanas raduſchahs. Bet ſchis pahrſatischanahs dehl wehl newarot jaſit, ka noruna neeek tureta, it ihpachij wehl tad, kad 22. aprilī iſkritisched deewkalpoſchana nebijufe wiſ otrā, ka nolihgts, bet jaw trefchā tanī mehneſti. — Taħħali Everth ſungs faka, ka Wahzu Mikela baſnizas draudſei eſot 4000 dwehſelu un Petera-Pahwila baſnizas draudſei 12,000 dwehſelu. Latweeschu turotees tilai pee Petera-Pahwila baſnizas un winu eſot, ja ſaldatus lihds neſlaita, daudi ja 100 dwehſelu. Skaidri winu ſlaitu newarot noteikt, jo grahmatas draudſes lozelli neeekot ſchlerti pebz tautibahm. Pee deewgalda ejoscho Latweeschu ſaldatu ſlaiti eſot 18, un zitū Latweeschu — 40—50. Ari ſtabtot, ka Maſlawā eſot labi ſlaiti Latw. ſtudenti, bet kad tee pee deewgalda ne-ejot, tad winus newarot ſlaitit ka pee draudſes peederigus. (B. W.)

Ahrſemes finas.

Politikas poſtſtats. Kraschewſka ſeetā tagad no Potu un pa daki no Franzuſchu awiſehm nahl eewehrojam iſſlaidrojumi, kas wiſi til pilnigi ſaflan kopā, ka laikam buhs itin pareiſi. Pebz ſchein iſſlaidrojumeem Kraschewſli zaur Hentſchu ſalraħtas finas pa-teeſi naw ſuhtijis Franzuſchu waldbai, bet Gambettam. Gambetta pats us ſawu galbi eſot kahjiſ ſiſiwiſadas finas, lai waretu pa wiſahm leetahm pareiſi ſpreest. Wina ſaite ar Kraschewſli paſtabahwejuſe til tai laikā, kad Gambetta nebijis minneb, bet til privatwihrs. Ta tab ſinu apgaħdaſchana preefch wina newar tilt eeraudſita par ſinu apgaħdaſchani Franzuſchu waldbai. Pebz tain iſnahl, ka Wahzu walbā teefā nepareiſi noteefajufe Kraschewſli, jo til ſinu apgaħdaſchana preefch kahdas ſiſeħħas waldbiab pebz Wahzu ſobu litumeem ſobda, bet newis kahda apgaħdaſchana preefch kahdas privatperſonaſ. Kraschewſli pats iſnielleſchanas un teefaschanas laikā nebijs minejjs Gambettas wahrdi. Winsch tilai bija ſazijis, ka ne-efot apgaħdaſiſ ſinas preefch Franzuſchu waldbiab, bet taħbi eſot ſuhtijis ſawam drāngam, Polim Saleskam Pariz, kurch feižis, ka iſleekah ſinas preefch kahda laikrafha, kas nodarbojotees ar laia ſpehla ſeetahm. Bet Kraschewſli newareja uſdot laikrafha wahrdi, pebz kura Saleskis buhku fanehmis ſinas un tapat ari neweenā laikrafha naw uſeeta neweenā no Kraschewſka ſuhtita ſina. Ka doma, tad Saleskis no-dewis ſinas Gambettam un Kraschewſli, ka protams, to buhs ſinajis. Saleskis jaw pahri gadus atpalat nomiris, un tadehlt tas naw iſſlaufchinajams. Kad Potu un Franzuſchu awiſes, kas ſinajā ſeetas ſakari, prahwas laikā geeta klusu, nepeeminedamas

Gambettas wahrdū, tad tas iſſlaidrojahs zaur ruhpēhm, lai zaur tahdu usboschanu netiktu famaitata Kraschewſka aifstahweſchahnahs, jo neweens nesinaja, zil Kraschewſkis pats iſteizis un zil winam peerahdams. Bet ja ari pee laika Wahzu walſts teefai buhtu peerahdits, ka Kraschewſka finas nahkuſchias Gambettas rokās, tomehr netizams, ka mineta teefai tad nebuhtu noteſajauſe Kraschewſki. Nad walſts teefai jaw tagad, tad bija peerahdita tikai finu ſuhtischa na uj Parifi, no tam tuhlit droſchi ſpreeda, ka finas eſot ſuhtitas Franzuſchu waldibai, tad ſchi teefai itin tapat buhtu ſpreeduſe, ja lai buhtu bijis peerahdits, ka finas ſuhittas Gambettam. Teefai buhtu iſſazijuſe, ka laikam Gambetta tahs nodewiſ Franzuſchu waldibai. Wahzijā, ka finams, teefas poliſtids jautajumds tik ſtingri naturahs pee taſnibas un logikas (domu likumeem).

Bismarcks Kraschewſka prahwa iſmeklejuma laikā, ka tika ſinots, bija laibis walſts teefas wirſprokutoram wehſtuli, kurā dewa iſſlaidrojumus par kahdu Parife pastahwoſchu ſlepenu Polu beedribu, kaſ eſot krahjuſe finas par Eiropas kara ſpehleem un mellejuſe radit faites ſtarp Polu tautibas wirſneeleem daschadās Eiropas armijās. Bet ka tagad iſrahdahs, tad minetais Bismarcka ſinojums ſtipri paleelinajis leetu. Polu awise „Tſchās“ (kaſ iſnahk Krakawas viſfehtā Galizijā) par ſcho leetu ſneids iſſlaidrojumu. Mineta Polu beedribiba nemaſ nebijuſe „ſlepene“, bet bijuſe kahrtigī pee-teitta waldbai un nemaſ nebijuſe Parife par noſlehpunu. Schi beedribiba tikuſe dibinata 1864. gadā tuhlit pehz Kreewijas Polu dumpja. Beedribas mehrkis ne buht nebijis kraft finas preelſch politiſkeem mehrkeem, bet beedribiba bijuſe dibinata weenigi preelſch bijuſcheem Polu wirſneeleem, lai tee waretu tahtak mahzitees kara leetu ſinibās, eewehtrot wiſus jaunus iſdibinajumus un padomus, lai tahdā wiſe nepaliktu pakat kara leetu prachanā neweenaſ ſitas tautas wirſneeleem. Beedribā tikuſchi juſnemti tikai tahti Poli, kaſ pee dumpja padalijuschees waj dumpja deht bijuſchi peſpeeti, behgt iſ Kreewijas. Jaw 1870. gadā beedribas lozelli bijuſchi pilnigi iſtlihduschi un neweena wairs nebijis Parife, beedribas biblioteka tikuſe pahrdota un beedribiba tahdā wiſe beigufe ſawas dariſchanaſ, kaut gan ta pehz formas netikuſe nekad flehgta. Jaunakas gaddas ta neperahdijuse ne maſakas djiſhwibas ſiemes. Schi Polu lapas fina koti tizama. Aſ-behgushee Polu wirſneeli laikam no eefahkuma domaja, ka Polu jautajums drihs atkal tikkhot aiflustinats un tadeht wini ruhpigi mahzijahs tahtak kara leetās. Bet tad 1870. gadā pehz Napoleona kriſchanas newareja buht nekahdas domas, ka tahtak leelwalſts tik drihs nems Polu leetu ſawas rokās, tad beedribas lozelli atmetuſchi ſawu mahzischanos, kurai wairs nebijia paredſams tahtas mehrkis. Ta tad Bismarcks itin be pamata iſdaudſinajis ſcho beedribu par kahdu ſwarigu leetu. Ka Bismarcks ſawā augſham mineta wehſtule drufu weeglprahigi zehlis preelſchā nedroſchias finas ka tihru pateſibū, bija redſams ari no wiſa ſtabsta, ka Kraschewſkis Parife tiziſ preelſchā ſtabdits ministro preelſchneekam Ferri un ka ſchi apololijis Kraschewſkam ordeni jeb goda ſwaigſui. (Ferri iſſlaidrojis, ka wiſch ne-

kad ſawā muhſchā ne-eſot redſejis Kraschewſki, nedſ tam ko folijis.)

Posenes erzbifkapa Ledochowſka atkahpſchanahs no amata, ka tagad ſino, naw no pahwesta peenemta. No eefahkuma pahwesta gribejis to peenemt, jo zerejis, ka Wahzu waldiba par to iſpildihs kahdu baſnizas pagehrejumus garidſneeli audſinachanas jautajumā. Bet tad Wahzu waldiba no wiſzinajuſe ſchi jautajuma iſſchkiſchanu un ari tagad wehl nerahda labu gribu, tad ari pahwesta neſteidsahs peenemt Ledochowſka atkahpſchanos. Ledochowſkis pa wezam diſhwo Watikana vili. Starp Belgijas un Hollandes kehnineem pastahweja 50 gadus ilgi eenaidſ, ta ka neweens ne-apmekleja otru. Genaids bija zehlees no tam, ka Belgija, kaſ agrak atradahs ſem Hollandeſchu Waldibas, 1830. gadā pažehlaħs uſ dumpi pret Hollandeſcheem un ar Franzuſchu palihdiſbu atfawbinajahs no Hollandeſchu Waldibas. Gadu atpakat abu ſemju waldbneeli pirmo reisu ſahla tumotees un draudſetees. Geraħla iſriħkot fatiſchanos. Tagad atkal ſchinu ſinā ſperts ſolis. Hollandes kehnineene atbraukuſe Belgijas galwas piſſehtā Brifelē un tē ſanemta ar leelu godu. Belgijas kehninſch tai bija brauziſ lihds Antwerpenes piſſehtai pretim.

Anglijas zelſchanas reformas leetā jaw reiſ no konſerwatiwas puſes bij eefneegts preelſchlikums, iſſlehgħt Friju no ſchihs reformas, lai Friu balfotaju puſks ne-eetu wairumā. Bet preelſchlikums tika atremts atpakat, ta-deht ka nebijia zeriba, to iſwest zauri. Bet tahtas duhſchigis konſerwatiws, wahrdā Brodrisks, atjaunoja uſ ſawu galwu Frijas iſſlehgħchanas preelſchlikumu. Ministerija, ka ſaprotams, tam pretojahs, un preelſchlikums no apakſchnama atraidits ar 332 balfim pret 123 balfim. Schi leeliklais balfu wairakums ir ſpoſha leeziba, ka Gladſtona Friu politika pahrwarejuſe wiſus ſchlehrſluſ. Minetais leeliklais balfu wairakums iſſlaidrojums tikai zaur to, ka ari daudj konſerwatiwu balfoujuschi pret Frijas iſſlehgħchanu. No eefahkuma, ka finams, pret Gladſtona Friu politiku bij ari leela liberalu dala; tagad iſnahzis, ka ne tikai wiſi liberali, bet ari daudj konſerwatiwu balfoujuschi pret Friu teefibu aprobeschon. Niedſams, ka ari pee konſerwatiweem arweenu ſtiprakli moſtaħs ſajehga, ka wezā apspeeſchanas wiſe preelſch Frijas nederiga.

Nujorka hagatwojuſchi jaunu ſeemela ekspedizijs (iſſuhtibu). Wiſas mehrkis nebuhs uſmellet ſeemela galu, bet uſmellet tahtu zitu Amerikaneſchu ekspedizijs, kaſ 1881. gadā ſem flotes leitnanta Grili wadiſchanas aibrauza uſ Ledi-Franklinas lihzi (ſeemelos no Baffins - bajas). Ekspedizijs, kaſ pastahweja iſ 18 wiſreem, tur uſtaifija ſtanži preelſch daschadeem dabas iſmeljejuemeen un palika tur par ſeemu. Bet otru 1882 waſaru juhreas zelſch tur biji ar ledū aifdambets un tas pats bija 1883. gadā. Ii waſaru kugi mehginajuſchi iſ Nujorkas uſ tureenu nobraukt, bet naw panahluschi ſawu mehrki. Ta tad no ekspedizijs jaw 3 gadi naw nekahdas finas. Baribas un kurinajama ir ekspedizijs deegħan lihds neħmuſe, bet tomehr neſinams, waj wiſi ekspedizijs lozelli buhs warejuſchi pahrzeesttureenas aukto klimatu un waj tee iſſargajuschees no jkorbū ſlimibas, ka ſeemelos

daubſfahrt iſzelahs. Schi gada ekspedizijs fastahwehs iſ 4 kugeem. No ſcheem trihs ees wiſtahħak uſ ſeemekeem, un zetortais, kaſ dots no Anglijas, paliks pee Littonas jaſas. Schis kugis lihds 1. septembrim gaibis, uſ ſinahm, un ja lihds tam taħs nedabuhs, tad greeſiſees atpakat.

Italijs. Jaunais jesuitu ordena generali ſauzahs Anderledi (newis Anderlejs). Wiſch dñiſis Briħgas pilſehtā, Wallifes kantonā, Schweizjā, 3. junijā 1819. Jesuitu ordena generali jeb preelſchneels pehz ſawa ſwara eenem kahdu baſnizā pehz pahwesta otro weet. Baur ſawu amatu wiſch peeder ari pee ta faultahs kardinalu kollegijas, kura zef pahwesta pehz wezā pahwesta naħwes. Pehz pastahwoſħa eeraduma kardinalu kollegija zet jauno pahwesta iſ ſawa wiðu, kaut gan baſnizas likumi ne-aileeds, nemt kandidatu ari aħreps kardinalu kollegijas. Tik weens wiħes kardinalu kollegija nekad newar tilt eezelis par pahwesta, proti jesuitu ordens, jo pehz jesuitu ordena pamata likumeem neweens jesuits nekad nedriħkst eenem kahdu baſnizas amatu. Kamehr jesuitu ordens pastahw, wehl neweens jesuits naw tiziſ eezelis nedſ par kardinalu, nedſ par erzbifkapu, nedſ biſkapu, nedſ ari taħda ſemakħ baſnizas amata. Jesuiti ix tif kahdi aħrkahrti garidſneeli, kaſ ſaka ſpredikus, eenem ſkolotaju un bikiſtehwi amatus, it iħpaſchi pee augſtahm perfonahm, wada miſjonees darbus u. t. j. pr. Bet paſča jesuitu ordeni gan pastahw daſchadi pahapeeni, no augſtakħa lihds ſemakħ.

Anglija. Ministerija noſpreeduſe atpiri wiſas gada penſijas, kaſ pehz agrakeem waldbas un parlamenta ſpreedumeem iſ waldbas laħdes teel makkas daschahm familiyahm par taħda ſentehwa nopeleem. Ta par peem, 1710. gadā kehnineene Anna ar parlamenta preelſchchanu noſpreeda flaumenajam generalam Marlbro un wiſa pehz uahkameem uſ mihiſchigeem laikeem penſiju no 4000 mahzinaħm (= 40,000 rubl.) gadā. Schi penſija no taħfa kahrtigī tikuſe iſmaħħata gadu no gada. Tagad nu waldbas atpiri ſcho penſiju no Marlbro familiju par 107,000 mahzinaħm. Tapat waldbas par 67,000 mahzinaħm atpiri ſcho penſiju, kaſ il gadus biji makkajama paſiħtam ħwadona un Penſilvenijas koloniju dibinataja Wilama Penna pehz uahkameem.

Afrika. Melu praweets Madijs. Par melu praweeti Madiju Angli awiſes „Daily News“. Correfpondents Sudana paſneebi ſchahdas finas. Madijs zihnaħs pret Turkeem, pret kriſtigajeem un pret nabadigas zilwezeb kopigo eenaidneku — bagatneku. Madijs grib nodibinat walbi, kurā nebuhtu nedu nabagu, nedu bagatneku. Wiſch doma, ta neweenam zilwekam newajagot zeest badu, nedu ari turet weenam paſħam par daudi mantas. Melu praweets ix koti apdahwi wiħi ar nelokamu gribu. Katalu garidſneeli, kura ar wiſa eepafinuſchees, ſaka, ka ne buht nedriħkstot wiſu uſluh kahd ſahapneeku: wiſch eſot pilnigi pahrleezinats no ſawa uſdewuma un zenjhotees ar meeu un dwejfel, pehz tiziſ ſtabdits reformu zaurweschanas, to tas eeflatot par ſawu uſdewumu. Lautu ſeelakha dala eefkatot wiſu par deewaſuhi ſtrawieeti, kura pauehlehm nedriħkstot pretoeſes, jo ta eſot apgħekkoſchanahs pret Allah. Madijs ne-eelaſchahs weltigas farunās par ſawu uſdewumu. Tahdeem, luu par wiſa

usdewuma frehtumu schaubahs, nozehrt it prasti galwu. Praweets dñihwo loti prasti. Wina weeniga wahjiba pastahw pahrleeku leelā skaitā dñimuma zeenishanā, jo tam esot 39 seewas. Gresnibu un lepnibu winsch stipri eenihst. El Obeidā nedrihlest neweens zilwels gulet us mihksta pehla; neweens nedrihlest pihpet un stiprus dñehreenus dñert; pat kafija ir aisleegta. Nahds tirgotajs, kuru tas fastapa us eelas papirofū fmehkejot, dabuja no Madija 150 pahtagas zirteenus. Neweens nedrihlest dñihwot namds; wifem ja-usturahs falmu pajuntēs. Saprotama leeta, ka pee tahdeem apstalleem dñihwo El Obeidā naw wifai preeziga. Bet laudis peekhrt praweetim, jo tee ir stipri sadusmoti zaur Egiptes un Turzijas warmazibahm, un Madijs pratis chos apstallus tik weikli isleetat, ka waldibas eestahdes Kahirā, Konstantinopoli un Melā pret wiu gluschi neko ne-eespehj. Winsch ir Nehgeru praweetis un Nehgeri ne-eelaidihs Afrikā neweena Europeescha par sawu waldineku, kamehr ween to spehs nowehrst. Ta ka lediws pilnigi padeweess Angleem, tad tas ari wifai sawu swaru Sudana un pat Egipte pasaudejis. Madijs sna to it labi im far-gajahs tapehz jo stipri, ar lediws jeb zitu kahdu krestigu waldibu salihgt meern; tapehz tas ari bija tik apkerigs, ka atraidija no generala Goedona peedahwato sultana godu. Madijs ir praweetis, kas zihnahs eerotscheem, un tahda tukfneschu tautahm ari wajaga. Winsch peedalahs pee wifahm kaujahn un nebaidahs ne buht no brefsmahm. Nunā, ka tas kaujā pret Hiks-pascha tizis peerē gruhti ewainots, jo pebz schihs kaujas tas nerahdijahs ilgalu laiku laudim, zaur ko gan laikam ari isskaidrojama wina besdarbiba pebz Hiks-pascha kara-spehla ismihzinashanas. Peektdeenās Madijs jahj arweenu us moscheju, pee kam to pawada wina peekriteji pilnigi apbrunoti.

Egipte. Gaidamā Anglu ekspedizija us Sudanu tilschot wadita no generala Wolseleja. Ta ka pehdejais ir weens no Anglijas ee-wehrojamaleem generaleem, tad redsams, ka schi ekspedizija no Anglu waldibas teek ee-raudsita par swarigu. Anglu kara ministerija sagatawojatees ari, buhwet zaur tukfnesi preefsch kara wajadsibahm kahdu dñelsszelu.

Wehsturigs opskats par bischukopschana.

Bischu-kopschana stahweja pee weezem Lihbeescheem, jaw preefsch Wahzeeschu at-nahkshanas, leelā swarā. To peerahda jaw ta nahwes strahpe, kura tam tika noteikta, kas bischukoku aplaupa. Schihs strahpes eespaids, jeb wiswairak ihgnums preefsch tahdas nekreetnas sahdsibas, ir ari us pehz-nahkameem isplatijees; jo wehl tagad tik weegli ne-usdrofchinajahs wis kahds bischukoku apsagt, ko semneeks daudreib droschi mehfsds tur. Bischukopschana bije pee schihs wezahs tautas tik swariga, ka ta sem ihpaschu deewu apsargaschanas stahweja. Babiles bija bischuk-deews, Austeg a atkal bischudeewene.

Wehl tagadejā simtēna eesahkumā isdewa bites daschās Widsemes dalās eeneigu faineezibas-dalu, ta ka tais tobrihd isgatawotās waku-grahmatās weena nodoschanas-dalu pee faineekem medu tika aprehkinata.

Tad us pahrejo Kreeviju noluhkojamees, tad tik jašala, ka lai gan bischuk-kopschana

wezakds laikds ari daschās zitās semes us it augstu stahwokli atrabahs, tad tomehr ta nekur zitur tik plaschi netika padfihdinata, ta Kreeewijā, un ihpaschi Polijā un Leischdōs Wezee Slahwi ishandeleja wasku un medu Greeceem un zitahm Eiropas un Afijas tautahm. Behz bischuk-kopeja Rzonzbinsky isteifschanas bija semneekem 16. gadu-jumteni ne reti 2-500 wineem peederigi meschubischu-koki; te wehl nemas naw eerehkinati tee pee winu mahjahm atrodoschee, ta no-faulta lauka-jeb stabneel-bischu-klutsch. Leelu meschubischu-koki dabuja no saweem semneeku-biteneekem leelas nodoschanas, jemta wahrda "bischuk-desmitsdala". Semneeki bij peespeesti, to 10. dñku no sawa lauka-jeb stabneel-bischu-koki enahkuma, ta ka ari puši no wifa is meschukopschanas hadabuta meda sawam fungam dot. Lebedinska mescha ihpaschneeks, Neijewas gubernā, dabuja ik gadus kahdu 200 muzu à 12 pudu kaidra medus, un schi bij tilai "bischuk-desmitsdala", ta tad weenu dñku no ik gadus sawā meschā sawahlta medus.

Kā jaw minets, bites dñihwoja pa leelakai dalai meschds, bes kahrtigas kopschanas. Zilwelk rokas winahm te isurba tilai dñihwolkus preeschuk- un egli-kolds, un tad tos atwehleja bes pajumta buhdamahm fainehm, waj tahm patiktu tahdus fortelus eenem. Schurp un turp pa mescheem wehl tagad atrod tahdus isurbutus, no zirwa issargatus preeschuk-egli-kokus, kuri ka peeminas-schunes no wineem laileem par to isdod deesgan kaidras leezibas. Genahkums no schi bischuk-zaurumu medus un wasla bij daudreib tas weenigais labums, ko tahihi meschi isdewa.

Tillihds wehslak mescha wehrtibu wairak atsina, tad ari wairs newareja to atwehlet, ka mescha jaunakee koki ta teek isurbi. Ta tad nu wajadseja bischuk-hainebm issstaigat is mescha ihpaschās kutschu buhwes, kuras preefsch winahm zilwelk-mahjoku tuwumā tila uszetas. Bet schi meschuk-bischuk-kopschanas pahwehrtichana mahju-bischuk-kopschana naw wis biteneekem nezik par labu bijuse. Bischukopschana ir pamasam ween nihluse, ta ka tagad tik schur un tur masus bischuk-pulzinius atrod. Tas nabzis pa leelakai dñkai zaur mahjoku mainishchanu. Dñihwodams koks pañneids preefsch bitehm to labako usturechano, tadehk ta tas zaur sawu dñihwibas-sulu pa dñkai kahdu temperaturu peeglaba, kura no gaisa eespaideem swabada. Domā, ka ari zaur minetas "bischuk-desmitsdala" nozelschamu bischukopschana fahkupe paniklt.

Lai kahdu peemehru waretum pañneigt,zik augstis bischuk-koki enahkums us laukeem war buht, uswediñim ismehqinajumu no kahdu teizama Widsemes bitneeka if 1873. gada. Labs bischuk-koks (15 rubl. f. wehrtibā) tika wiszaur wasaru tik us to ween kops un pahmeklets, ta tas tik daudis medus, zik ween eespehjams, isdotu. Augusti mehnesi tika 4 rahmischi iskratiti un tee isdewa kahdu 25 mahzinas medu. Tee paschi rahmischi tilla tukfchi atkal eelkli un pebz kahdahm trihs nedelahm gandrihs pilni atkal ishemi, bija kahdu 20 mahzini. Bischuk-koku ekspelikais swars tad hatureja wehl 71 mahz., no kahdahm nahlochā pawařā wehl 30 mahz. ta pahrmehru atnehma. Tadā wijsē te sawahka pawifam kahdu 75 mahzini medu,

un kahd par 3 mahz, mafsa weenu rubl., tad isnahk pa wifam kopa 25 rubl. f.

Tahdi eenahkumi israhdaħħis finams deesgan wilinadami. Bet minetais biteneeks ari to peesihme, ta tahdi eenahkumi ne-eegadotees wis kahdu gadu, un ari pat labds gaddis newarot wis pee kahrtigalabs bischuk-kopschanas wifus bischuk-kokus tikai medus deht kopt. Nahds ihpaschs derigums wehl no bischuk-kopschanas atlez, to minetais biteneeks luhko ar deesgan gaischi pahrleeginadameem wahrdeem semkopjeem isskaidrot.

Bischu noluħls dabas nama - tureschanā naw nekahdā wijsē tik ween medus-eekrah-shana, bet ari seedu apaugloschana, ta ta tapehz wajadsetu bites kopt, tad taħs ari nekahdu medu ne-isdotu. Slawenais dabas-pehtitajis, Dr. Müller's, faka, ka no wifem infeekteem (kukainem) medus-bite ir muhsu swarigala puku-apauglotaja. — Jaw dabas-finatajs Gleditsch sawā għrahmatā ("Be-trachtung des Bienenstandes in der Mark Brandenburg," Niga und Mitau 1769) norahda uj bischuk swarigumi preefsch puku-apaugloschanas, ka noteekot zaur to, taħs apaugħodamos puku-putekkus pee mitrahm apaugloschanas-reerehm (Be-feuchtungsrohren) islaħiħ un nolihdsina un peemis ihpaschi prastos dahrju-kirkbischus (kirkbischus), no kureem esot til pat finams, ta no gurkeem un melonehm, ta puku-putekki is wiħriżekku pukhem beschuk un zitu kualmu peepaliħdibas newarot fei-wiħs kalku pukkus tapt pahrtahditi.

Wiseetu par daudis taħbi, tad meħs wehl plaschali par taħbi briħiħtigahm main-attnejibahm starp daschahm pukhem un teem schihs pukkes apaugħodameem infeekteem (kukainem) runatu. Nahdi eewehrojami pemehri lai te galak to iħsali isskaidro.

Darwin's (Slawenais dabas-pehtitajis) eedabuja no 100 halbu abbolinu zereem (kruħmeem), kuri no bitehm bij aplidoti, 2290 audseligu graudu, kamehr 20 ziti zer, no kureem bites tika atturetas, it neweena audseliga grauda nenesa. Pee farlana abbolina tika tas pats nomanits, 100 zer, kuras bites bij aplidonjħas, isdewa 2700 audseligu seħħi - graudu, tik pat daudis no bitehm apsargati zer, ne-isdewa neweena grauda,

Wood's (ari pasibstams dabas-finatajs) sini, ta us Schotames salahm, no Jaun-Schlandes pret rihteem, kif Eiropas augħi koki un kruħmi tħiġi stahditi, schi brangi augħijs, bet aif wifem bagatigeem seedeem, tee ne-esot gadeem nekahdu anglius neħiħi. Bet tad winsch pats scheem kolonisteem (eebuhwnejjek) daschus bischuk-faimes bij peseħħi, tad jaw nahlochā għadha winam tas preefsch bijis, dsiret, ta labakee angli tħiġi kalku mani.

Nahda apgħabalā, netahlu no Wihħas pil-seħħas, teek koki daudis griku audsinat. Agħali nahja is Ungarijs it gadus daudis biteneeku un tē pa seebu-laiķi ħiġi sawas bischuk-faimes. Wini mafsa ja semneekem finamu naudu par to, ta tee wineem tur atwehleja ruħħes eenem. Daschus gadus weħslaki schi bitenekli wairs ne-atħażza ar sawahm bitehm schiex weetā. Bet schi apgħabha semneeki ir schos biteneekus luuġi, lai tee pa griku-seedus laik atkal pee wineem nonahkot ar sawahm bischuk-faimeħm, wini ari griveja scheem biteneekem to atliddi.

kas teem vee atmakhchanas un usturefchanas winu apgabalā malkatu, jo wini bij at-raduschi, la griki no ta laika, kamehr bites tos wairs ne-aplidōja, loti wahjī grandōs peenehmuschees.

Wīsas schihs preeschibmes tajni aiseahda us to, la bischu - lopshana ir eenesiga un swariga us wisadu wihs̄ ari preesch sem-kopibas, un la tilai wehrigs prahs to is-mana un to luhlo par labu isleetat.

Weens no teem apbrihnojamakeem, derigakem kustonischeem ir un paleek meduss-bite. Jaw wiswezakos laikos zilwei ar sawadu wehribu us winas noraudsijuschees un pat bibbele muhs atgahdina us winas brangeem isdewumeem. Katreis gan sinabs to -bibliku isteizeenu, jaur lo apsohlitahs semes augliba top apschimeta, proteet: la tur medns un peens pluhdis.

Bij gloschi dabiqi, la zilwei, tillihds wini medu un wafki par derigu atsina, raudsija lahdū daku no meschu - bischu - krahjumeem preesch fewis atnemt. Lai gan eesahkumā schahda darboschanahs ar leeleem gruhtumeem, ja pat ar bresinahn bij saftita, tad tomehr no tam ne-atstahjabs. Lai no bitemi us preeschku aiseewenu jo wairak waretu sawahlt, tad peespeebahs, tahs lihds ar ziteem derigeem mahjas - lopeem, us preeschku wairak peekopt. Bil tablu no wezahm tautahm Romeneli te nahkuchi, to redsam is Virgila mahzibas dsesas par sem-kopib.

Schihs grahmataas zetora un beidsamia nodala stahsta par bischu - lopshani. Wezahm tautahm, la lehti domajams, neblj nekahdas flaidras apkeribas no bischu - dabs, wismasaki no kahrtigas bischu - lopshanas, un tatschu Virgils uswed sawa grahmata pa-teefigus un derigus nolikumis preesch kreetnas apeeschchanahs ar bitemi. Schi grahmata nimis flaidri deesgan peerahda, la jaw tad bischu - lopshana par tahdu paschu lauljaimneebas waj mahlslas leetiski daku tapuse eestatita, la semkopiba, lopu - un kolu-andsinaschana un fonschana, no lam minetahs grahmataas trihs pirmabs nodalas runa.

Ka tad nu tagad ar bischu - lopshani. Hah? Gau mas tahdu semkopju atrodahs, kas nebuhtu ari bischu - mihtotaj, jo gandrihs beechi ween us lauleem bischu - stropianis redsam. Bet ja waiza pehz bischu - klahshanas un isdewumeem, tad gandrihs weenuehr weenu un to paschu atbildidabu: "Bites wairs negrib ta la agraki isdotees". Un teeschan ari isslatahs itii behdigi. Nur agraki simteem bites atrabahs, tur tagad beechi ween gandrihs nemas wairs io now, jeb tak tilai loti mas. Dauds lauschu schahdai atvalaleeschana leek to par wainu, la mas laimes eset; jaur wahreem ween reti kaujahs no la labaka pahreelzinatees; tilai kreetni padsihbinata bischu - fajmeezelbas metoda eespehj wineem azis atdarit — un netizigais tad top tizigs.

Beidsot wehl atgahdinajotees us bischu - lopshani un winas swaru preesch iemkopibas, la ari us bischu - lopshanas eenahkumu, nimis us wisadu wihs̄ jaruhpejabs par bischu - lopshanas veenahzigu zilafchanu. Muhsu bischu - lopshanas beedribahm te ir ta pirmā un leelska darboschanahs. Mums ir wehl pret daudseem tahdeem biteneeleem jazibnahs, kas ar meesu un dwehsli wehl pa wezam

turahs un negrib neka no prahdigas metodas finat. Bites dabai atstah, ir winu jakami wahrdi. Ta ir muhsu tehws un wezehws darijis, ta dariim ari mehs. Ar tahdeem biteneeleem sinams neko newar eesahkt; tabbi brauz apzeetinati pa sawu jelu! Prähigi biteneeki gan dauds ismehginahs un panahs — teem tapehz ari taps winu darbs sawa laika bagatigi atmakkats.

Bischu - lopshana ir wisadā wihs̄ labaki wezinajama jaur fabeedroteem spehkeem. Katra leeta, fo laudis schur un tur pa weenam, t. i. katis par sevi, kopj un dsen, stahw wismasaki eewehrota, jaur fo ta ari wihsai mas attihstahs un peenemahs; wihsai mas atness tos auglis, lahdī to spehj willt un tahakai pastahweschana eewehlet. Bet kad laudis jaw sah fahf kaut lire us lahdā preeschmeta zelschamu dotees kopā, to ar saweenoteem spehkeem wezinat, tad ta ir ta labaka peerahdshana, la tahdā wihs̄ un nemta leeta panahkuse sawu peenahzigo eewehribu un wehrtibas atsibshani, un la tai tapehz ari us preeschku labaki laiki gaidami.

Noluhkojotees us muhsu bischu - lopshani, ari nu jaw wisadā wihs̄ jahahk us to domat, la winai — ilgā, waj ihšā laika — japa-zelabs ahra is saweem behrnu - anteem un ja-eness tas, kas tai wajadfigs eeneest un lo ta — pee labas lopshanas — ari spehj eeneest. To mehs drifkstam tadeht zeret, la ari pee mums, Latvija, t. i. Kursemē un Widsemē; jaw pastahw bischu - lopshanas beedribas. Daschu brihdi schihm bischu - lopshanas beedribahm gan nahlahs loti gruhti, sawu peenahkumu jeb usdewumi peenahzigo ispildit, tapehz la winahm ilkreis wis nelaimejahs atraast energistus, fazensigus wadomis, preeschneekus — ihstus leekas pratejus un zitus ruhpigns spehkus un praktislus bischu - drangus; tomehr labas eegribas schahm muhsu, lihds schim gan wehl drifzin pallusahm, bischu - lopshanas beedribahm laikam weenuehr buhs. Un schai labai eegribai, kas dauds, bands eespehj un pasah, koi treetna eegribai par labu tad nu sche gribam lahdū wahrdini runat.

Kursemē bischu - lopshanas beedriba ir zehlusehs 1868. gada fabkumā (wina tiluse apstiprinata 5. janvari 1868. g.); winai ir tas noluhks, kahrtigu bischu - lopshani wezinat, it fewischki pee Kursemē lauze-neeleem. Us to schai beedribai janotur sapulzes, kur pahruuna un apspreesch daschadus peedshwojumus un padomus bischu - lopshana; winai ja-isstahda us sawahm sapulzehm derigakee bischu - loti un pee bischu - lopshanas wajadfigee rihti jeb dailti, lai tee jaur to pa laudim isplatis; beidsot winai japaneeds pamahzishana bischu - lop-

shana ne tilween jaur pahrepedumeem, bet ari jaure drukatu rakstu isplatischani; wina war, ja ta to eeslata par labu, ihpachhi laikralstu isdot; wina ari war sarn-beedribas zelt un mahzibas - kufus dibinat — lahdā jaw pastahwoschā peenahziga mahzibas - eestahde.

Pirma un weeniga sarn-beedribas no schihs leelabs bischu - lopshanas beedribas tika 18. janvari 1876. gada, t. i. preesch 8. gadeem, frona Drakasmuischās Mas-Bahlulu mahjās, Dobeles apgabalā, zelta. Pee schihs sarn-beedribas atlakshanas, pee kuras ari man tobrihd laimejahs nemt labibū, tika no dascheem gentigeem bischudraugeem tahs dsilakahs pamudinaschana un jaulakahs zeribas us schihs jaunahs eestahdes labu weisschanos issazitas; bija tad pawisham lahdū 250. lauschni kopā, gan beedru, gan weesu, Latwieschu un Wahzeeschu — ari is Dobeles pilsehtnas un paschas Zelgawas. Bet tagad, la leelabs, schi sarn-beedribas dshwo atkal loti kusu. Kaut schi winas tagadeja kusu darboschanahs tal ari nebuhtu kusu - stahweschana, kas tad buhtu — atpakaleeschana.

Pate leela Kursemē bischu - lopshanas beedribas tagad pastahw jaw lahdus 16 gadus no weetas. Winas pirmais dibinatajs un uszigtigais wadonis, grafs Maczinsky, to bij sawa laika us it kreeni stahwokli uswedis; beedri lasijahs alasch jautri kopā un stipri turejahs pee leetas. Bet jaure scha lunga schikshanas no scheeenes fahla mineld beedribas dauds sandet no sawas agrakajahs dshwibas un kusteschanahs; negahja wairs ta us preeschku, la senaki. Gewehrojot bischu - lopshani lahdū, kura neween wehl daudsfahrt wezā nekahrtibā atrodahs, bet ari la lahdū, kura pat pee labas selfshanas pret sem - un lopkipibū eet atpalkal, schihs beedribas galā wajag alasch daudspusgi (teoretiski un praktiski) apgaismotam un apfahrigam wihrām buht. Pehz grafs Maczinsky lunga lahdū wihrām beedribas galā wairis nebijs, tapehz ari beedriba fahla sawas datboschanas koti aprobeschotes, ta la ta heidsot stipri nogahja us — weenalsibū, besdaribū. Tomehr ziti beedri, kuri wairak pee ta eeslata nahja, la weenalsibā lihds - najaahs kusu - stahweschana un schi atsal ir atpakaleeschana, tee lazenjahs un raudsija zitus wihrus beedribas preeschneezibā eewehlet; te nu iszchlahs beedribā stiprs strihdinsch, tapehz la wega preeschneezibā darboschahs, bes la wina buhtu flaidribā vihje par to, waj preeschneezibā ir beedribas deht, jeb waj beedriba ir preeschneezibā deht. Schi nu bija gruhts pahreeshanas - laiks, Paschaisleedfiga, praktiski wadijchana un nopeetna darbiba te nu fahla zihmeees ar wezo laisligo paschwaldschanas lahibu un leelusligo darboschanos. Schi paschā laika schi beedriba pirmo reisi jo qaischi nahja pee atlahtibas zaur teem pahripree-dameem un islihdsinadameem raksteem, kuruus scho rindini tezinatajs, no dascheem genti-gakeem beedreibem usmudinats, pa Latwieschu un Wahzu laikralsteem tad islaida laudis. Zehlahs domas pret domahm, pretralsti pret pretralsteem — bet ari lihdsjeja. Jo: „Naw strihdinsch alasch us laumu, bet daschreis ar labumu dar”; tas dsemidina prahsu jaunu un fahilda firsninas ar!“ Tagad ir wīs schee strihdini jaw sen beiguschees un bee-

driba jaw ussahku se jaunu zeku un jaunu darboschanos.

Bet ka schai Kursemes beedribai ari tihk ar laika-straumi us preefschu peldet, to redsam, ka wina, ka jaw senaki muhsu laikraksti daudsinaja, nu ari pateescham ari semkopibū pee fewis grib usnemt un par to jautat un spreest, grib tik taht sawus statutus pahzilat. Atkal weens folis — laitschu ari tif wehl apnemchanā — us preefschu! Zaur to beedriba atkal to panahku, ka pee Kursemes semkopjeem brihwa saweenoschanahs zellos un ka tahdā wihsə sawstarpija fapraschana un wišpujiga isskaidroschana par wini wajadibahm wairotos.

Ka nu schi beedriba jo projam pastahwehs, tas atkarahs no tam, ka wina darboees un sawus apsolijumus ispildihs. Tik mums rāhdahs, ka winas ihstenā pastahwiba nebuhtu wihsə winas ahrigā formā, bet winas garā un weenprahitā meklejama; newis winas darboschanahs un protokolu formaligā ushmeeschana un nolaschana un fehdeschanahm, bet winas pamata-apšata daschadibā, debates. Ari tas tē ja-eewehro, ka tam, ko zilts un waloda dabigi saweenojuse, ari fainneezīgā saweenibā waag zeeshi kopa turetees un us preefschu eet. Un pahr wifahm leetahm laba eegriha, lābs prahs — tee dauds, toti dauds paspehi! — Beedribas sehgeli ir tas wirsrāsts: „Gheet uszichti, weenprahiti un pattefigi!“

Bet nu wehl kahdu wahrdinu peeminešim par Widsemes bishu-kopschanas beedribu, kura jaw nu ari kahdu 6 gadus no weetas pastahw; wina fāuzahs „Rīgas aprinka bishu-kopschanas beedriba“, wina ir apšiprinata 10 gadus wehlaki, neka Kursemes bishu-kopschanas beedriba. Noluhks ir winai tahds pats, kahds ir Kursemes beedribai; tik ween winai naw wehlets faru-beedribas zelt, mahzibas kuras dibinat un ihpaschu laikrakstu us sawu rehkeni isdot. Abds, id Widsemes, ka Kursemes bishu-kopschanas beedribas beedri māksla 1 rubl. f. gada-nauda; tikai eestahchanahs-nauda, 1 rubl. f., jamakta tikai Widsemes, t. i. Rīgas aprinka bishu-kopschanas beedribā.

Schi Widsemes jeb Rīgas aprinka bishu-kopschanas beedriba ir ihsti iszehlu sehs Bar-nikawa (no waldibas apšipriuata 27. janv. 1878. g.), kur schihs beedribas dibinataji zaur saweenotu bishu-kopschanu tē zereja to teesu eenahkt, kas teeni schē zaur sawu fāschu-semi pee semkopibas jašalaisch gaream, un lo tee zaur swesu tē jaw luhlo eedabut. Senaki ari is Bihrineem pee schihs beedribas daschi fainneeli un waleneeli peedalijahs.

Pahreem nu jo ašmanigali wehl pahri us abu augshā mineto beedribi darba-lauku, t. i. us bishu-kopschanu. Ja tē bishu-kopschanu nu wehl wehsturigi apaugam, tad redsam, ka scham beedribahm, ja tabs grib us preefschu tikt un pastahmet, ja-eet ar zitadaku apšatu un zitadakam apnemchanahm pee darba. Ar bishu-kopschanu schim brihscham stahw deesgan wahji senakls laikds ta bij dauds isdevigaka, ne ka tagad. Tas naht no tam, ka semkopiba ir pa malu mālahm augstaku pakahpeenu fāneeguse. Kahds slawens bishu-kopejs jaka, ka bite usnabtot kā kulturas preefschwehstnesis (preefschgahjejs), bet pee angstakas kulturas dodotees atkal atpaka. Kahrka IV. laika bij Wahija bishu-kopschana wehl stipri kahjās; no ka laika ta

fahla ašweentu jo wairak nihlt, un ihpaschi tad, kad mescha-bischu kopschana heidsahs, tur wehl daba gandrihs bes kahdas zilwezigas peepalihfbas medu pasneedsa. Mescha-bischu kopschanas weetā eestahjabs mahjas - bishu fainneezība, kura zaur meschu nolihschana, plānu isnižinashanu, tihrumu eetañschana un zitahm kaitehm pānhka un wehl ne fcho-deen naw kreetni pazehlu sehs. — Ja nu wehl jautajam, kas bishu-kopschanu us tahdu patrischam ihsti wedis, tad ja-atbild:

Pirmais eemeſlis bij: amatneezības un industrijas, ihpaschi tirdsneezības pazehschana, pret ko bishu-kopschanas masee panahkumi ne kahda peemehribā nestahweja.

Otris eemeſlis bij: semkopiba ar sawu preefschoschana. Schi strahdaja diwkahrtigā finā pret bishu-kopschanu: pirmahrt tadehk, ka wina wairak puhtini un usmanibas pagreja, ka ari dauds eeneigaka bija, — otrahrt tadehk, ka ta bites wini darboschanahm wairak kaweja, ne ka tas preefsch 30 waj 40 gadeem notika.

Treschais eemeſlis bij: wehlako laiku ne-apšinigā un nepeederigā apeeschana, ar bitem. Un ihpaschi schis eemeſlis pee bishu-kopschanas pānhschana ir tas leelakais; jo pee kreetnas bishu-kopschanas ir wajadīgs, ka finam bishu dabu, wini paiviroshanas, darboschanahs, eespehjibū un wajadīgs.

Pahr wifahm leetahm tē ir muhsu bishu-kopschanas beedribahm jasim, kas jadara. Pirmahrt tāhm ir jaftahm atsīhshana un finaschana pahri pahr tāhm augshā minetahm trihs bishu-kopschanas pretibahm, otrahrt tāhm ir zaur ne-apnukschu, kreetni darboschanahs tohs pretibas par neskahdigahm ja-padara.

Bishu-kopschanas finaschana muhs jaw tik jānka wihsē eewed dabas-walsti un winas pehtschana jeb gudroschana, ka nebuht ne-waram no tabs tākhirtees, sawu redses-aploku un usnehmeen učplaschinaschi. Un schi eepasibschana ar dabas-walsti tik ari ween eespehi muhsu peederibu un peenahkmu, muhsu attihstibū un isgħiħibū zilweżże, zilat, israhbit un us kreatnalu fāzenibū pamudinat. Lai jaw tapehz ween muhsu Kursemes un Widsemes bishu-kopschanas beedribas sel un plauks!

Laikam gan neweens par to neschubisees, ka mehs jemes lablahschanas ihsti zaur lauk-fainneezību weizinajam, un ka schē newis mass robs atrodahs, ja tē lihds, ar semes-kopschanu ari lopu-kopschana netop eewehrota. Tadehk jaw ween ari bishu-kopschanai us laukfainneezības plaschā raschoschana (produkzijas). Laika ja-eerahda peenahziga weeta; jo buhru toti nepareisi, to tapehz ween at-tāhdinat atpaka, ka darboschanas ar bitem wairak peeslataa pee massfainneezības. It ka finatnibā itin nelas naw mass, itin nelas naw ne-eewehrojams, ta ari us raschoschana jeb produkzijas laika naw nelas til neezīgs, ta no ta newaretu sawu labumu, un wehl to leelako labumu, isdabut. Jo is to spehlu saweenoschana, kas aproveschotā darbiba pee raschoschana lihdsi strahda, attihstahs un wairojahs wara, zelahs un peenomahs eespehjiba, kas pee materialigu labumu paiviroshanas to leelako, eewehrajmalo dalu war sagħad. Un ko it ihpaschi tħalli isdalita un pażilgħa bishu-fainneezīga darbiba muhsu materialigai lablahschana eespehi peenest,

to gan kritis, kas schini leetā tik dauds maš-dilati buhs eedomejjes, it labi atsħis. Bet bishu-kopschanai ir ari wehl zitas pateizigas puhs. Wina nepagehr leeliskas grunts-ih-paschumus, nedj ari breeħmigos kapitalus. Kamehr taħla katra augu-kopschana, if semes isnem spehlu, tamehr medus-raschiba pagħek laukfainneeku pħaujas, bes ka ta jeblahdā wihs ħażnej-ħażnejx; jo bishu darbiba pee wini haribas eedabu bishana, ka to jaw augħċha reiħ peemnejahm, wehl to pawido jeb isdara, ka feedi top pilnigaki apaġġot, ka isdodahs bagatigħala pħauja. Bet ir ari taħsnibha, ka niskħda fainneezīga waj amat-neezīga darbiba newar isbotees, ja tai truħi pehtidam jeb isgħidrodam ħtingħra un no-peetniba. Kaut schi waħrdi deretu par labu pamudinashanu katra bishu-draugam un kopejam, tħall eelsħie, ka aħρuus augħċi minetahm beedribahm.

Bertrama Kahrli.

Deewa-kalposchana Rīgas basnijas.

Sweebdeenā, 20. majā.

Deħħla basnijas:	Spred. plst.	10 mabs. Holst.
Petera basnijas:	" "	12 mabs. Bind.
Domes basnijas:	" "	10 Dr. Lüttens.
Jahnu basnijas:	" "	2 mabs. Werbatius.
Gerrudes basnijas:	" "	9 L. m. Gaebigen.
Jesus basnijas:	" "	2 latm. m. Walter.
Mabertinu basnijas:	" "	10 mabs. m. Hilde.
Reformaturi basnijas:	" "	2 latm. m. Bergmann.
		2 mabs. m. Mitchell.
		10 mabs. m. Eisenhardt.
		10 mabs. Ilen.

Tiegus finas.

M a l f a p a r	puħru		puvu		pedu		maju	
	rot.	tan.	rot.	tan.	rot.	tan.	rot.	tan.
Kveeħschu	—	—	1	28	—	—	—	—
Rudju	—	—	1	—	—	—	—	—
Meħschu	—	—	1	05	—	—	—	—
Ausu	—	—	—	95	—	—	—	—
Linfekkla	—	—	1	60	—	—	—	—
Kartupelu	1	50	—	—	—	—	—	—
Sweesta	—	—	—	7	60	—	—	—
Labu filju	—	—	—	—	—	—	25	—
Braxu filju	—	—	—	—	—	—	—	07
Rupjas fabls	—	—	70	—	—	—	—	—
Smallas fabls	—	—	60	—	—	—	—	—
Stangu valihs	—	—	2	20	—	—	—	—
Rejju vels	—	—	2	40	—	—	—	—
Lapu tabalu	—	—	—	—	—	—	—	—

Mandas-papiheru zena.

Riġa, 1d. majā 1884.

P a p i h e r i	mabs. propria.	
	1878	1879
Bisimpedals	810	812
5% bankbiljetu 1. Stadum	971	987
5%	96	96
5% infst. 5. assenħum	95	—
Autruma assenħum no 1877. għad	92	93
1. 5% Krewej preħm. assenħum	218	219
2. 5% Bolog. billesxha obb. 2. assenħum	298	208
5% tonfol. 1871. għad assenħum	139	—
Obes. pilt. billesxha bankas 5% obligazzija	139	139
Krewej sem. kred. 5% ħiġlu-ħiġien	93	93
Charlova sem. 5% ħiġlu-ħiġien	—	—
Widsemes ħiġlu-ħiġienas	—	—
Rīgas hipoteli-beed. ħiġlu-ħiġienas	95	96
Rīgas kom. bankas akt.	280	—
Rīgas Dinaburja d'is-seljek aktijs	147	—
Rīgas-Bolog. d'is-seljek aktijs	70	70
Balawaw-Biebi d'is-seljek aktijs	109	110
Dinaburja-Biebi d'is-seljek aktijs	165	166
Orta-Biebi d'is-seljek aktijs	—	—
Leel. Kċċejjas d'is-seljek aktijs	—	—
Warċawaw-Biebi d'is-seljek aktijs	—	—
L-ixx 17. majā aktarħus tħalli 683 lugħi assabju tħalli 531 lugħi		
Aħħid oħra: Aħħid oħra: Aħħid oħra:		

Aħħid oħra: Aħħid oħra: Aħħid oħra:

